

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ПРЯМИХ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ

Шімпф Карин

Магдебургський технічний університет Отто-фон-Герріке

Німеччина, Магдебург

Перехід до інноваційної моделі розвитку, який є необхідною передумовою входження України до клубу економічно розвинених країн, передбачає масштабне залучення іноземного капіталу та його ефективне використання. Водночас, незважаючи на все більш активну участь України в процесах міжнародного руху капіталу, поки що відсутні механізми, що забезпечували б привабливість її економіки для потенційних інвесторів і попереджували б негативні наслідки процесів, реальність яких, у черговий раз продемонструвала світова валютно-фінансова криза.

Прямі іноземні інвестиції (далі ПІІ) передбачають внесення коштів і майна до статутного капіталу юридичної особи в обмін на корпоративні права, емітовані цією юридичною особою. Незважаючи на величезний економічний потенціал України, поки що вона не стала об'єктом значного притоку іноземного капіталу. Хоча в 2012 році ПІІ зросли на 10,33%, однак Україна ще не досягла їх докризового рівня. Крім того, більша частина ПІІ у вітчизняну економіку - це надходження з Кіпру (31,7%), що свідчить про їх можливе українське чи російське походження. По суті, це реінвестиції капіталу, раніше виведеного в офшорні зони.

Негативні тенденції у сфері іноземного інвестування обумовлені як об'єктивними, так і суб'єктивними факторами. До об'єктивних належать: погіршення кон'юнктури на світових товарних ринках і зменшення фінансових можливостей ТНК, в результаті скорочення доходів і подорожчання кредитних ресурсів, їх бажання максимально знизити зовнішні ризики для збереження своєї стійкості в умовах кризи. До суб'єктивних можна віднести: песимістичні прогнози потенційних інвесторів щодо економічної і політичної стабільності в Україні, здатності влади завершити ринкові реформи і забезпечити належні умови для ефективного господарювання в довгостроковій перспективі, а також щодо перспектив збільшення внутрішнього ринку. Ситуацію погіршує відсутність чітких гарантій безпеки для іноземних інвесторів з боку України. Сюди можна додати бюрократію, корумпованість органів влади, високий рівень економічної злочинності та криміналізації суспільства.

Разом з тим, як свідчить світовий досвід, ПІІ можуть стати фактором модернізації економіки та економічного зростання. Це актуалізує завдання визначення спрямування та інтенсивності впливу ПІІ в українську економіку на темпи економічного зростання шляхом побудови економетричної моделі. При цьому, слід враховувати, цей вплив відбувається на фоні дії інших чинників, таких як: темп зростання експорту, зміна його частки в ВВП, динаміка цін, людського капіталу, темп зростання капітальних інвестицій. Врахування цих чинників створює умови ефективного використання такої моделі.